

Sendt til post@procesbevillingsnaevnet.dk

Procesbevillingsnævnet
Store Kongensgade 1-3 2. sal
1264 København K
Att.: Julie Risom Laursen

Procesbevillingnævnets j.nr. 2019-22-0140

10. maj 2019

BEMÆRKNINGER FRA FORENINGEN IMOD ULOVLIG LOGNING VEDRØRENDE TILLADELSE TIL KÆRE AF ØSTRE LANDSRET KENDELSE AF 26. FEBRUAR 2019

Foreningen imod Ulovlig Logning skal hermed besvare Justitsministeriets indlæg af 25. april 2019 i ovennævnte sag, idet Justitsministeriet gør indsigelse imod, at der skulle være tale om et principielt spørgsmål, eller at udsættelsen skulle have en særlig indgribende konsekvens.

Sagens principielle spørgsmål

Justitsministeriet anfører i sit høringssvar, at hovedsagens principielle betydning ikke har nogen relevans i forhold til udsættelsens principielle betydning.

Foreningen imod Ulovlig Logning bestrider, at spørgsmålet skal vurderes så kategorisk uafhængigt. Sagens principielle betydning skærper kravene til grundlaget for udsættelsen, herunder alene på den baggrund, at sagens principielle betydning medfører, at udsættelsen får en særligt indgribende karakter.

Udsættelsens vurdering som principiel baseret blandt andet på hovedsagens karakter som principiel er endvidere et anbringende, der er bekræftet i retspraksis. Se eksempelvis U.1997.1062 hvori et flertal i Højesteret udtaler følgende:

"Det kan ikke afvises, at den underliggende retssags principielle karakter kunne have betydning for spørgsmålet om, hvorvidt appellanternes kære af landsrettens kendelse om editionsbegæringen vedrørte spørgsmål af principiel karakter."

Hovedsagen, samt udsættelsen heraf, har i høj grad offentlighedens interesse, netop på grund af sagens helt principielle karakter, hvilket blandt andet kommer til udtryk i betydelig medieomtale, hvoraf udvalgte dele af den er vedlagt.

Særligt indgribende virkning af udsættelsen

Tele2/Watson-dommen (C-203/15) er den sag, som bl.a. ligger til grund for Foreningen imod Ulovlig Logning's søgsmål mod Justitsministeriet, idet EU-domstolen her fastlægger, at de nationale medlemsstaters logning er ulovlig. Heri understreger EU-domstolen i præmis 100, at de igangværende indgreb i form af de nationale medlemsstaters logning er særdeles alvorlige:

"Det indgreb i de grundlæggende rettigheder fastslået i chartrets artikel 7 og 8, som en sådan lovgivning indebærer, er meget vidtrækkende og må anses for at være særligt alvorligt. Den omstændighed, at lagringen af data finder sted, uden at brugerne af de elektroniske kommunikationstjenester oplyses herom, er egnet til at skabe en følelse hos de berørte personer af, at deres privatliv er genstand for konstant overvågning (jf. analogt for så vidt angår direktiv 2006/24 Digital Rights-dommen, præmis 37)."

Udsættelsen har derfor en særdeles indgribende virkning for Foreningen Imod Ulovlig Logning, der består af en repræsentativ del af interessenter imod logning, herunder blandt andet private borgere, et teleselskab, foreninger for grundlæggende menneskerettigheder og medarbejdere i telesektoren.

Den indgribende virkning består i udsættelsens yderligere forlængelse af den ulovlige lognings indgreb i grundlæggende rettigheder, såsom retten til privatliv og ytringsfrihed. Det er blandt andet tilfældet, idet Justitsministeriet har givet klart udtryk for, at logningen forsætter, indtil et andet regelsæt kommer til at træde i stedet for, hvilket Justitsministeriet eller EU Kommissionen ikke er i nærheden af, eller at domstolene påbyder det.

De uafklarede spørgsmål under hovedsagen, og således i høj grad en yderligere udsættelse af en afklaring heraf, påvirker også den danske telebranche, der er pålagt at forsætte en ulovlig logning af deres kunder, idet Justitsministeriet har afvist at suspendere kravene eller håndhævelsen heraf, indtil eventuel ny lovgivning træder i stedet eller ultimativt, at domstolene påbyder det.

Det forhold, at Justitsministeriet ikke kan se, hvorfor en udsættelse skulle have særligt indgribende virkning for nogen, underbygger desværre bare berettigelsen af Foreningen imod Ulovlig Logning og denne retssag og viser med al tydelighed Justitsministeriets disproporcionale tilgang til at balancere hensynet til efterforskning overfor beskyttelsen af grundlæggende rettigheder.

Med venlig hilsen

Julie Bak-Larsen

Partner

30851340

Julie.Bak-Larsen@twobirds.com

Bilag:

- 1) Version2, den 19. februar 2019: Justitsministerens ønske om udsættelse af sagen omtalt i artiklen 'Justitsminister vil bremse retssag om masselogning: Vi skal vente på ny EU-dom' i mediet Version2, den 19. februar 2019.
- 2) Version2, den 19. februar 2019: Ulovlig dansk telelogning omtalt i artiklen 'Teleingeniører: Danmark skal stoppe sin ulovlige logning nu' i mediet Version2, den 19. februar 2019
- 3) AdvokatWatch, den 19. februar 2019: Justitsministerens ønske om udsættelse af sagen omtalt i artiklen 'Justitsministeren vil sætte retssag om logning på pause' i mediet AdvokatWatch, den 19. februar 2019
- 4) Computerworld, den 19. februar 2019: Justitsministerens ønske om udsættelse af sagen omtalt i artiklen 'Justitsminister vil have landsretten til at sætte dansk retssag om masselogning på pause' i mediet Computerworld, den 19. februar 2019.
- 5) IDA, den 20. februar 2019: Ulovlig dansk telelogning omtalt i artiklen 'Danmark bør stoppe ulovlig logning' på IDA, ingeniørforeningen i Danmarks hjemmeside, den 20. februar 2019.
- 6) Ræson, den 21. februar 2019: Sagen omtalt i kronikken 'Rasmus Malver: Ved du, hvilke data du efterlader – og hvad de bruges til?' i mediet Ræson, den 21. februar 2019
- 7) Berlingske, den 12. marts 2019: Sagen omtalt i artiklen 'Pape tøver på tredje år: Danskerne bliver ulovligt overvåget døgnet rundt' i mediet Berlingske, den 12. marts 2019.
- 8) P1 Orientering, den 14. marts 2019; Sagens udskydelse omtalt i programmet Orientering på P1, den 14. marts 2019.
- 9) ITWatch, den 14. marts 2019: Sagen omtalt i artiklen 'Forening vil have Højesteret på banen i sag om ulovlig telelogning' i mediet ITWatch, den 14. marts 2019.
- 10) Version2, den 14. marts 2019: Sagens udskydelse omtalt i artiklen 'Efter første slag: Forening mod Ulovlig Logning 0-1 Justitsministeriet' i mediet Version2, den 14. marts 2019.
- 11) Høringssvar fra IT-Politisk Forening, den 4. april 2019: Høringssvar vedr. lov om ændring af revisionsbestemmelse om telelogning (2019), den 4. april 2019.
- 12) Teleindustrien: Emnet er omtalt af Teleindustrien – teleselskabernes branchesamarbejde i deres pressemeddelelser 'Telebranchen ønsker ikke masseovervågning' og 'Appel til politikerne om logning'
- 13) Radio 24syv: Emnet er løbende blevet omtalt i programmet 'Aflyttet' på Radio 24Syv.